

11.9.2018

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite OKM/115/531/2017

Asia ***Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan muutos***

Opetus- ja kulttuuriministeriö on päättänyt 12.12.2017 (OKM/115/531/2017) Vantaan kaupungin ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvasta. Vantaan kaupunki hakee järjestämislupa muutosta 1.1.2019 alkaen.

Järjestämislupa lisättävät tutkinnot

334120	Lähiesimiestyön ammattitutkinto
381203	Liikunnanohjauksen perustutkinto
374122	Kehitysvamma-alan ammattitutkinto

Perustelut tutkintojen lisäämiselle järjestämislupa

Vantaan ammattiopisto Varian ensisijaisella toiminta-alueella, Uudellamaalla, työpaikkojen määrä kasvaa voimakkaasti. Vantaan erityispiirteenä työvoiman kysynnän näkökulmasta on lentoasema-alue Aviapolis. Tilastokeskuksen mukaan Aviapolis-alue on Suomen nopeimmin kasvava yritys- ja työpaikka-alue. Alueella on tällä hetkellä 1 800 yritystä ja 36 000 työpaikkaa. Vantaalle, Aviapolis-alue mukaan lukien, ennustetaan vuoteen 2030 mennessä syntyvän noin 14 000 uutta työpaikkaa logistiikan, matkailun ja palvelun aloille. Uudenmaan alueen työttömyystilanne edellyttää monialaisia ja asiakaslähtöisiä koulutusvaihtoehtoja.

Vantaan kaupungin strategiassa on tuotu aikuisiällä tapahtuvan koulutuksen kehittämisen tarve voimakkaasti esille ja siinä on todettu olevan tarvetta kaupungin oman organisaation tuottamalle laaja-alaiselle ammatilliselle koulutukselle. Vantaan kaupungin ja Varian strategian toteuttamiseksi Varia on kehittänyt alueen yritysysteistyötä ja kumppanuuteen perustuvia koulutus- ja työelämäpalveluja siten, että niissä yhdistetään Vantaan kaupungin elinkeino- ja työllisyyspalvelujen sekä alueen keskeisimpien yritysten osaamisen kehittämisen tarpeet Varian palvelukokonaisuuteen. Varian palvelukonsepti perustuu yritysten kanssa tehtäviin kumppanuus- ja yhteistyösopimuksiin, joissa määritellään yhteiset pitkän aikavälin tavoitteet. Kumppanuusyrityksemme haluavat, että Varia ottaa kokonaisvastuun kumppanuuksiin liittyvistä koulutuspalveluista. Tähän liittyy se, että

11.9.2018

hankimme tarvittaessa järjestämislupia tutkintoihin, jotka tukevat merkittävästi kumppanuusyritysten työntekijöiden ammattitaidon varmistamista ja uuden työvoiman saatavuutta. Tavoitteenamme on, että pystymme kehittämään pääyhteistyökumppaneidemme henkilöstön osaamista tarvelähtöisesti niin perustutkinto, ammattitutkinto kuin erikoisammattitutkintotasoillakin.

Lähiesimiestyön ammattitutkinto

Arvio lähiesimiestyön ammattitutkinnon tarpeellisuudesta perustuu asiakasyritysten tarpeisiin, yritysten rakennus- ja kehityshankkeisiin, työ- ja elinkeinotoimistojen näkemyksiin sekä Varian omaan arvioon kumppanuus- ja yhteistyöyritysten kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta. Varian yhteistyökumppaneilla on todettu olevan kasvava tarve työnjohdolliseen osaamiseen, johon lähiesimiestyön ammattitutkinto soveltuu hyvin.

Vantaan ammattiopisto Varia on monialainen koulutuksen järjestäjä. Lähiesimiestyön ammattitutkinnon järjestämislupa on tarpeellinen, jotta Varian henkilöstön alakohtainen substanssiosaaminen ja esimiestyössä tarvittava työnjohto-osaaminen voidaan yhdistää parhaiten yrityksiä palvelevaksi kokonaisuudeksi. Voimme yhdistää esimerkiksi Varian logistiikka-, auto- ja lentokoneasennuksen osaamisen ja niiden alojen esimiestyössä tarvittavan osaamisen. Tämä ei onnistu nykyisellä toimintamallilla, jossa ostamme lähiesimiestyön tutkinnon koulutuksen järjestäjältä, jolla ei ole alan tuntemusta. Myös kumppanuusyritykset haluavat meiltä entistä enemmän kokonaisvaltaista palvelua, joka sisältää myös esimieskoulutukset.

Liikunnanohjauksen perustutkinto

Pääkaupunkiseudulla ei tällä hetkellä ole tarjolla liikunnanohjauksen perustutkintoon tähtäävää koulutusta. Lähimmät liikunnanohjauksen perustutkintoa tarjoavat oppilaitokset ovat Lohjalla, Nastolassa ja Heinolassa. Päivittäinen osallistuminen koulutukseen pääkaupunkiseudulta käsin rajoittaa monen osallistumismahdollisuuksia. Vaikka tutkintoa on mahdollisuus suorittaa pääkaupunkiseudun ulkopuolella sisäoppilaitosmaisesti, ei tällainen opiskelumuoto sovellu kaikille, ja etenkin alaikäiselle kynnys muuttaa pois kotoa voi olla suuri. Liikunnanohjauksen perustutkinnon opiskelumahdollisuus pääkaupunkiseudun sisällä mahdollistaisi opinnot yhä useammalle.

Liikunnanohjauksen perustutkinto sijoittuisi luontevasti Vantaan ammattiopisto Varian ja Vantaan koulutustarjontaan. Myös Vantaan kaupungin strategia vuosille 2018-2021 tukee liikunnanohjauksen perustutkinnon järjestämistä Vantaalla. Strategiassa tavoitellaan asukkaiden hyvinvoinnin edistämistä ja kasvavan väestön liikuntamahdollisuuksia halutaan

11.9.2018

turvata rakentamalla uusia lähiliikuntapaikkoja ja ylläpitämällä olemassa olevia. Liikunnanohjauksen perustutkinnon sijoittuminen Vantaalle palvelisi koko pääkaupunkiseutua ja lähialueita. Kulkuyhteydet Vantaalle ovat sujuvat eri suunnista.

Vantaalla on jo valmiiksi liikuntaan liittyvää osaamista lukioissa, Vantaan aikuisopistossa ja liikuntapalveluissa. Vantaan kaupungin ylläpitämässä Sotungin lukiossa liikunta- ja urheilupainotteisuus on ollut oppilaitoksen keskeinen painopistealue vuodesta 1994. Vuodesta 2002 alkaen lukiossa on toiminut kaupungin ylläpitämänä vetovoimainen urheilulinja. Sitä on yhteistyössä Vantaan liikuntatoimen ja paikallisten seurojen kanssa kehitetty vuosi vuodelta. Urheilijat saavat Sotungin lukiossa ammattivalmentajien ohjausta.

Vantaalla on erittäin hyvä liikuntapalvelutarjonta sekä siihen liittyvät tilat ja välineet. Vantaan liikuntapaikkojen erityisenä vahvuutena ovat laajat ja kattavat ulkoilumaastot. Alueelta löytyy laajasti erilaisia ulko- ja sisäliikuntatiloja, esimerkiksi useita uimahalleja, kuntosaleja, tanssisaleja, urheilupuistoja, salibandyhalleja, jäähalleja ja jalkapallohalleja. Vantaalla toimii paljon aktiivisia liikuntaseuroja ja -järjestöjä, joiden kanssa kaupunki tekee yhteistyötä järjestäen esimerkiksi ohjattuja ryhmiä, kilpailuja ja tapahtumia. Vantaalla on runsaasti liikuntaan liittyvää yritystoimintaa. Vantaan ja pääkaupunkiseudun monipuoliset liikuntamahdollisuudet ja -palvelut tarjoaisivat erinomaiset mahdollisuudet työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen ja työllistymiseen opintojen jälkeen.

Kehitysvamma-alan ammattitutkinto

Vantaan ammattiopisto Varialla on hyvät ja toimivat yhteistyökäytännöt alueen kehitysvamma-alan toimijoiden kanssa. Variassa on järjestetty lähihoitajakoulutusta laajamittaisesti tutkinnon alusta asti. Osaamisalana on toteutettu vammaistyön osaamisalaa varsinkin viime vuosina. Useat lähihoitajaopiskelijat ovat opiskelunsa aikana työssäoppimisjaksolla kehitysvamma-alan toimintaympäristöissä.

Varia tekee tiivistä yhteistyötä Vantaan kaupungin vanhus- ja vammaispalveluiden kanssa. Toimintayksikön johdon kanssa on säännönmukaisia yhteisiä tapaamisia. Yhdessä kehitetään työssäoppimisen toimintatapoja ja henkilöstön koulutusta. Yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa on myös paljon yhteistyötä, mm. Eteva, Rinnekoti-Säätiö, Palvelukoti Vantaan Kerttuli ja alueen erityisoppilaitokset.

Alueen toimijoilla on haasteita löytää työntekijöitä, joilla on riittävä osaaminen juuri kehitysvamma-alasta. Tarjoamalla tätä tutkintoa vastaamme heidän tarpeeseen ja voimme tarjota toimijoille myös tutkintoa tai tutkinnon osia henkilöstökoulutuksena. Myös oppilaitoksemme lähihoitajaopiskelijat voivat valita kehitysvamma-alan

11.9.2018

ammattitutkinnosta jonkin tutkinnon osan osaksi tutkintoaan.

Oppilaitoksella on kokemusta sosiaali- ja terveysalan toimintakentän ammattitutkinnoista. Olemme järjestäneet koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ammattitutkintoon ja vanhustyön erikoisammattitutkintoon johtavaa valmistavaa koulututusta ja järjestäneet tutkintotilaisuuksia.

Toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset

Vantaan ammattiopisto Variassa on olemassa lähiesimiestyön ammattitutkinnon toteuttamiseen vaadittava pätevyys, osaaminen ja resurssit. Varian opettajilla on myös riittävä koulutus ja työkokemus vammaistyön osaamiskentältä. Monipuolisia työssäoppimispaikkoja ja sopivia näyttöympäristöjä on kumppanuus- ja yhteistyöyrityksissä hyvin tarjolla.

Vantaalla on jo valmiiksi liikuntapainotteista koulutusta ja siihen liittyvää osaamista. Kartoituksemme perusteella liikunnanohjauksen perustutkinnon järjestämiseen tarvittava osaaminen saadaan ja toiminnan käynnistämiseen on hyvät valmiudet.

Vantaan ammattiopisto Varian talousarvio on osa Vantaan kaupungin sivistystoimen talousarviota. Kaupungin viime tilikausien tulokset ovat olleet ylijäämäisiä. Varia on nettobudjetoitu yksikkö. Talousarvion puite määräytyy samoilla periaatteilla kuin valtionosuudet koulutuksen järjestäjille. Myös Varian viime vuosien tulos on ollut ylijäämäinen.

Järjestämislupaam lisättävät tutkintokielet

Tutkinnon koodi	Tutkinnon nimi	Tutkintokieli	Arvio koulutustarpeesta
371101	Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto	Englanti	25-50
351108	Kone- ja tuotantotekniikan perustutkinto	Englanti	20-40
381408	Logistiikan perustutkinto	Englanti	50-80
381106	Matkailualan perustutkinto	Englanti	20-40
384446	Kuljetusalan ammattitutkinto	Englanti	50-80
384106	Tarjoilijan ammattitutkinto	Englanti	20
384109	Ravintolakokin ammattitutkinto	Englanti	20
334120	Lähiesimiestyön ammattitutkinto	Englanti	20
999901	VALMA-koulutus	Englanti	60

Perustelut englanninkielisille koulutuksille

11.9.2018

Vieraskielisten suhteellinen osuus on Vantaalla korkea ja se nousee edelleen. Myös ulkomaalaiskansalaisten työttömyysaste on Vantaalla korkea, lähes 30 %. Vantaalla asui vuonna 2016 yli 3 700 vieraskielistä henkilöä, jotka ovat mukana jossakin kotoutumista tukevassa toimenpiteessä. Vieraskielisten vain peruskoulun suorittaneiden 15-29-vuotiaiden osuus saman ikäisistä vieraskielisistä nuorista oli tuolloin 19 %, jotka eivät ole koulutuksessa, työssä, suorittamassa asevelvollisuutta/ siviilipalveluksessa tai eläkkeellä.

Vantaan ammattiopisto Varian toimialueen erityispiirteenä on Aviapolis-alue, jossa merkittävässä osassa yrityksistä käytetään työkielenä englantia. Erityisesti uusien yritysten liiketoiminta ja olemassa olevien yritysten kasvu perustuu kansainväliseen liiketoimintaan ja palveluihin. Aviapoliksessa toimii tällä hetkellä lähes 500 kansainvälistä yritystä, esimerkiksi ateriala- ja ravintolapalveluja tuottava HSM HOST, lentoasemien maapalveluja tarjoava Swissport, lentoyhtiö Finnair tytäryhtiöineen sekä lentoasemista huolehtivan Finavian alihankintayritykset.

Vantaan kaupungissa kehitetään palveluja kansainvälisten yritysten työntekijöille ja heidän perheilleen. Tähän liittyy myös englanninkielisten koulutusväylien kehittäminen kaikille koulutuksen tasoille. Myös ammatillisen koulutuksen tulee pystyä tarjoamaan englanninkielistä koulutusta nykyistä laajemmin.

Ehdotetuilla englanninkielisillä tutkinnoilla varmistetaan tutkintoon johtava osaamisen kehittämisen mahdollisuus vieraskielisille opiskelijoille sekä kumppanuusyrityksissä, joiden kanssa Varialla on voimassa oleva sopimus ja joissa englanti on käyttökieli. Erityisesti lentoasemalla ja sen läheisyydessä toimivat yritykset ovat toivoneet mahdollisuutta suorittaa tutkinto tai tutkinnonosia englanninkielellä. Lupa järjestää VALMA -koulutusta englannin kielellä turvaisi opiskelijan polun nivelvaiheen osalta ja täydentäisi alueellisen koulutusjatkumon ammatilliseen koulutukseen. Maahanmuuttajien työllistymistä parantaisi jo yksittäisten tutkinnonosien suoritushallinnointi englanninkielellä.

Toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset englanninkielisille koulutuksille

Vantaan ammattiopisto Varia on järjestänyt pitkään englanninkielistä kokkikoulutusta. Lisäksi olemme mukana kansainvälisissä hankkeissa, joissa vaihtoon tuleville opiskelijoille järjestettävä opetus, ohjaus ja arviointi toteutetaan englanniksi. Lisäksi olemme järjestäneet projektirahoituksella useita kolmen kuukauden jaksoja englannin kielellä Etelä-Korealaisille kone- ja metallialan, sosiaali- ja terveysalan, sähköalan ja autoalan opiskelijoille. Niissä osa opetuksesta on annettu oppilaitoksen tiloissa ja osa Varian yhteistyöyrityksissä työpaikoilla.

Haettavista tutkinnoista Vantaan ammattiopisto Varian henkilöstöllä on englanninkielisen koulutuksen järjestämisessä tarvittava ammatillisten tutkinnonosien opetusosaaminen kattava kone- ja tuotantotekniikan, logistiikan ja matkailualan perustutkinnon sekä Valman osalta ja melko kattava sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon osalta. Englanninkielinen

11.9.2018

opetusosaaminen on kattava kaikkien haettavien ammattitutkintojen osalta. Yhteisten tutkinnonosien osalta Varian henkilöstöllä on kattava englanninkielinen osaaminen pakollisten tutkinnonosien osalta ja melko kattava laajemman valinnaisuuden mahdollistavan tarjonnan osalta.

Haettavissa tutkinnoissa on erityisosaamista vaativia osia, joissa käytetään suomenkielisissäkin koulutuksissa ulkopuolisia asiantuntijoita. Vastaava opetus ostetaan ulkopuolisilta asiantuntijoilta myös englanninkielisissä koulutuksissa.

Arvioinnin toteuttamissuunnitelmat ovat samat kuin Varian vastaavissa suomenkielisissä tutkinnoissa.

Vantaan ammattiopisto Varian talousarvio on osa Vantaan kaupungin sivistystoimen talousarviota. Kaupungin viime tilikausien tulokset ovat olleet ylijäämäisiä. Varia on nettobudjetoitu yksikkö. Talousarvion puite määräytyy samoilla periaatteilla kuin valtionosuudet koulutuksen järjestäjille. Myös Varian viime vuosien tulos on ollut ylijäämäinen.

Liitteet:

Osaamisen arviointisuunnitelmat:
Lähiesimiestyön ammattitutkinto
Liikunnanohjauksen perustutkinto
Kehitysvamma-alan ammattitutkinto